

Hustugt overfor dem. Men der er et andet Forhold, jeg gerne vil have Lov at nævne. Paa et Værksted er der som Regel nogle Svende, og Mesteren er ikke altid Herre over, om de anvender Hustugt overfor Lærlingene; man kan ikke til alle Tider være til Stede paa sit Værksted. Naar man er til Stede, kan man maaske i nogen Grad afværge det, men ellers er det ganske umuligt for en Mester at afværge, at Svende anvender Hustugt, maaske i højere Grad, end Mesteren kunde tænke sig, at det kunde ske. Men naar det ærede Medlem nævnte Bestemmelsen om Hustugt, der staar sidst i Paragraffen, kunde der dog maaske have været nogen Grund for ham til ogsaa at nævne den første Del af Paragraffen, der paalægger Mesteren en streng Pligt overfor Lærlingene, idet den kræver, at han skal have Ansvar for deres moralske og sædelige Forhold. Saa snart der efter det sidste Stykke i Paragraffen kan blive Tale om, at en Mester i nogen Grad maa bruge en lidt skrap Optraeden overfor Lærlingen, paataler man det straks. Det er en meget stor Opgave, der paalægges Mesteren, naar det kræves, at han skal kunne vaage over en Lærling, som muligvis forlader hans Værksted Kl. 5—5½ om Aftenen, i den Grad, at han skal vaage over hans sædelige og moralske Forhold ogsaa efter den Tid. Jeg vil dog nærmest tro, at det maa være Forældrenes eller Værgens Pligt.

Det ærede Medlem Hr. Valdemar Nielsen udtalte i Begyndelsen af sit Foredrag, at han vilde yde sin fulde Støtte til en god Lærlingelov, og det var jo ganske udmærket. Man er sikker paa, at naar det ærede Medlem vil det, vil vi ogsaa kunne naa til Vejs Ende paa en god Maade med Lovforslaget. Men det ærede Medlem var for øvrigt inde paa noget af den Kritik, som det ærede Medlem Hr. L. D. Rasmussen fremsatte, og talte blandt andet ikke saa lidt om den 5-aarige Læretid. Herunder talte det ærede Medlem om, hvad der var nødvendigt paa den Tid, da jeg lærte Haandværket — det ærede Medlem hentydede til mig —, jeg havde for øvrigt, da det ærede Medlem begyndte paa dette, tænkt, at han vilde sige, at den Tid, det havde været nødvendigt for mig at lære i, var maaske ikke nødvendig for ham. Det kan maaske gerne være; jeg er ikke i Tvivl om, at der maaske var mange indenfor mit Fag, der kunde lære det hurtigere, end jeg kunde. Men jeg vil dog sige til det ærede Medlem, at der er dog ingen ting, der tyder paa, at man skulde kunne lære det hurtigere nu. Man har ganske vist bedre Hjælpemidler indenfor Fagene, men i hvert Fald, hvad det Fag angaar, jeg særlig kender til, vil jeg dog paastaa, at man ikke lærer det hurtigere nu end før. Man faar ikke det indgaaende Kendskab til alle Fagets enkelte Dele, som man kunde faa før, idet man nu faar saa mange halvfærdige eller helfærdige Varer, som man den Gang selv maatte forfærdige med Haanden. Der skal efter min Opfattelse længere Tid til at faa den fulde Indsigt i Haandværket, og det vil sikkert ærede Medlemmer, der har lært samme Haandværk som jeg, give mig Ret i. Den kortere Arbejdstid medfører ogsaa, at man ikke faar det fulde Antal Arbejdstimer som før. Jeg maa maaske endelig have Lov at nævne et tredie Forhold, som sikkert har den allerstørste Betydning. Ærede Kolleger, som er kendte med disse Forhold, vil sikkert give mig Ret i, at i tidligere Tid brugte man almindeligvis omkring paa Værkstederne, naar man lærte et Haandværk, som krævede forskellig Øvelse, at arbejde efter den bestemte Arbejdstid, staa og fuske i Haandværket, som man kaldte det. Derved fik man netop den rette Indsigt i at bruge Hænder og Øjne, som de skulde bruges. Det er omtrent faldet bort. Derfor vilde jeg tro, at naar Haandværket skal læres rigtigt, kan Læretiden paa ingen Maade nedsættes væsentligt.

Det ærede Medlem Hr. Jønson var inde paa, hvad man maatte yde Lærlinge i Sverige, f. Eks. i det Fag, det ærede Medlem selv tilhørte. Det er nok muligt, at man i dette Fag hurtigt kan komme til at tjene noget, men jeg vil paastaa, at i enkelte Fag vil en Lærling ikke kunne tjene noget det første Aar eller det første Par Aar; og i hvert Fald kan jeg bestemt hævde, at indenfor mit eget Fag vil han ikke kunne tjene noget særligt. Da der næsten overalt nu er indført elektrisk Kraft, vil en Lærling indenfor mit Fag ikke være til nogen væsentlig Nytte det første Aarstid; han kan være behjælpelig ved at gaa til Haande med et eller andet, men han kan ikke være til Nytte i den Grad som tidligere. Hvis man indenfor dette Fag fastsatte en ret stor Timeløn i det første Aar, vilde det simpelt hen føre til, at man ikke